

Prövning av kapacitetsberäkningsmetod för kapacitetsberäkningsregion Hansa

Beslut

1. Energimarknadsinspektionen (Ei) godkänner Affärsverket svenska kraftnäts (Svk) förslag (bilaga 1) till kapacitetsberäkningsmetod för kapacitetsberäkningsregion Hansa.
2. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Hansa fattar ett beslut inom föreskriven tid.
3. Detta beslut kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen.

Beskrivning av ärendet

Av förordning (EU) 2015/1222 framgår att alla systemansvariga för överföringssystem (de systemansvariga) i varje kapacitetsberäkningsregion, senast tio månader efter godkännandet av förslaget till kapacitetsberäkningsregioner, ska lämna in ett förslag till en gemensam metod för samordnad kapacitetsberäkning inom respektive region. Förslagen bör syfta till att införa en flödesbaserad metod för kapacitetstilldelning. Om de systemansvariga för överföringssystemen kan visa att tillämpningen av den flödesbaserade metoden för kapacitetsberäkning ännu inte skulle vara effektivare än metoden för samordnad nettoöverföringskapacitet, och med antagandet att driftsäkerheten bibehålls på samma nivå i den berörda regionen, får de tillsammans begära att de behöriga tillsynsmyndigheterna ska tillämpa en metod för samordnad nettoöverföringskapacitet.

Kapacitetsberäkningsregion Hansa utgörs enligt ACERs beslut nr 06/2016 av den 17 november 2016 av följande elområdesgränser och ansvariga systemansvariga för överföringssystem.

- a) Danmark 1 – Tyskland/ Luxemburg, Energinet.dk och TenneT TSO GmbH;
- b) Danmark 2 – Tyskland/ Luxemburg, Energinet.dk och 50Herz Transmission GmbH och
- c) Sverige 4 – Polen, Svk och PSE S.A.

Ansökan

I september 2017 inkom Svk med en ansökan om att Ei ska godkänna ett förslag till kapacitetsberäkningsmetod för kapacitetsberäkningsregion Hansa. Av ansökan framgår att denna är framtagen gemensamt av de systemansvariga för överföringssystemen (TSO) inom kapacitetsberäkningsregion Hansa. I arbetet har också den norska systemansvariga för överföringssystem, Statnett, deltagit.

Ei har, tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Hansa och tillsammans med den norska tillsynsmyndigheten Norges vassdrags- og energidirektorat samt den nederländska tillsynsmyndigheten Autoriteit Consument & Markt (ACM) analyserat förslaget. I ett samordnat beslut den 15 mars 2018 har tillsynsmyndigheterna inom region Hansa begärt förlängd beslutstid hos ACER.

ACER har därefter medgett förlängd beslutstid till den 19 juli 2018.

Den 19 juli 2018 har tillsynsmyndigheterna inom region Hansa begärt att de systemansvarigas ansökan om kapacitetsberäkningsmetod ska ändras.

Svk har sedan den 26 september 2018 kommit in med en ändrad ansökan.

I sin ansökan har Svk bl.a. redogjort för varför de anser att en flödesbaserad metod för kapacitetsberäkning ännu inte bedöms vara mer effektiv än metoden för samordnad nettoöverföringskapacitet. SvK och de övriga systemansvariga för överföringssystemen (TSO) inom kapacitetsberäkningsregion Hansa har därför begärt att metoden för samordnad nettoöverföringskapacitet ska tillämpas på alla elområdesgränser inom kapacitetsberäkningsregionen.

Samordning och ärendets handläggning

Ei har tillsammans med övriga tillsynsmyndigheter, Forsyningstilsynet (DK), Bundesnetzagentur (DE) och Urząd Regulacji Energetyki (PL) i kapacitetsberäkningsregion Hansa berett ärendet i syfte att samordna de nationella beslut som enligt förordning (EU) 2015/1222 krävs av alla tillsynsmyndigheter inom en viss region.

Tillsynsmyndigheterna har i sin samordning kommit fram till att de systemansvariga för överföringssystemens förslag till metod kan godtas.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Förordning (EU) 2015/1222

Senast tio månader efter godkännandet av förslaget till kapacitetsberäkningsregioner ska alla systemansvariga för överföringssystem i varje kapacitetsberäkningsregion lämna in

ett förslag till en gemensam metod för samordnad kapacitetsberäkning inom respektive region. (artikel 20.2)

För tidsramarna för dagen före-marknad och intradagsmarknad ska metoden för gemensam kapacitetsberäkning vara baserad på en flödesbaserad metod, utom när kravet i punkt 7 är uppfyllt. (artikel 20.1)

Systemansvariga för överföringssystem får tillsammans begära att de behöriga tillsynsmyndigheterna tillämpar metoden för samordnad nettoöverföringskapacitet i andra regioner och vid andra elområdesgränser än de som avses i punkterna 2-4, om de berörda systemansvariga för överföringssystemen kan visa att tillämpningen av den flödesbaserade metoden för kapacitetsberäkning ännu inte skulle vara effektivare än metoden för samordnad nettoöverföringskapacitet och med antagandet att driftsäkerheten bibehålls på samma nivå i den berörda regionen. (artikel 20.7)

Närmare om de delar som en metod för gemensam kapacitetsberäkningsmetod i en kapacitetsberäkningsregion minst ska innehålla för respektive tidsram framgår av artikel 21. (artikel 21)

Ett förslag till gemensam metod för kapacitetsberäkning ska innehålla en metod för att säkerställa säkerhetsmarginalen. (artikel 22)

Varje systemansvarig för överföringssystem ska ta hänsyn till de gränser för driftsäkerhet och de oförutsedda händelser som används i driftsäkerhetsanalysen. (artikel 23)

Förslaget till gemensam metod för kapacitetsberäkning ska innehålla ett förslag till en metod för att fastställa en gemensam produktionsfördelningsnyckel för varje elområde och scenario, utarbetat enligt artikel 18. (artikel 24)

När metoden för samordnad nettoöverföringskapacitet tillämpas ska alla systemansvariga för överföringssystem i kapacitetsberäkningsregionen inkludera en regel för uppdelning av korrigeringen av kapacitet mellan elområden mellan de olika elområdenas gränser i den metod för kapacitetsberäkning som avses i artikel 21. (artikel 26. 2)

Den föreslagna metoden ska även innehålla ett förslag till tidplan för dess genomförande samt en beskrivning av vilka effekter metoden förväntas få för de övergripande målen i förordningen. (artikel 9.9)

De övergripande målen för förordning (EU) 2015/1222 är följande.

- a) främja ändamålsenlig konkurrens inom elproduktion, elhandel, och elförsörjning,
- b) säkerställa optimal användning av infrastruktur för överföring,
- c) säkerställa driftsäkerhet,

- d) optimera beräkning och tilldelning av kapacitet mellan elområden,
- e) säkerställa rättvis och icke-diskriminerande behandling av systemansvariga för överföringssystem, nominerade elmarknadsoperatörer, byrån, tillsynsmyndigheter och marknadsaktörer,
- f) säkerställa och förbättra öppen och tillförlitlig information,
- g) bidra till en effektiv och långsiktig drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i unionen,
- h) ta hänsyn till behovet av en rättvis och välordnad marknad och en rättvis och välordnad prisbildning,
- i) skapa en spelplan med lika villkor för nominerade elmarknadsoperatörer,
- j) tillhandahålla en icke-diskriminerande tillgång till kapacitet mellan elområden.

(artikel 3.)

Om godkännandet av metoden kräver ett beslut av mer än en tillsynsmyndighet ska de behöriga tillsynsmyndigheterna samråda, samordna och driva ett nära samarbete med varandra för att nå en överenskommelse avseende metoden. (artikel 9.10)

Beslutet om inlämnad metod ska fattas inom sex månader efter att tillsynsmyndigheten, eller i förekommande fall, efter att den sista berörda tillsynsmyndigheten tagit emot metoden. (artikel 9.10)

Förordningen trädde i kraft den tjugonde dagen efter det att den offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. (artikel 84)

Ellagen (1997:857)

I ett beslut av nätmyndigheten enligt sådana riktlinjer som har antagits med stöd av förordning (EG) nr 714/2009 ska det anges att beslutet kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen. (12 kap. 1 b §)

Ei:s motivering till beslutet

De formella kraven på ansökan och beslutsprocessen

Svk:s ansökan har kommit in i tid.

Ei har samordnat detta beslut med övriga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Hansa. De formella kraven på beslutsprocessen är därmed uppfyllda.

Prövning i sak

Svk:s ansökan och den utredning som SvK presenterat visar i tillräckligt hög grad att en flödesbaserad kapacitetsberäkningsmetod i nuläget inte kan anses vara mer effektiv än den föreslagna samordnade nettoöverföringskapacitetsmetoden. Ei anser därför att förslaget till kapacitetsberäkningsmetod för Hansa uppfyller de krav som ställs på en kapacitetsberäkningsmetod i förordningen (EU) 2015/1222. Svk:s ansökan ska därför godkännas.

Beslutet i detta ärende förutsätter för sin giltighet att samtliga tillsynsmyndigheter inom kapacitetsberäkningsregion Hansa fattar nationella beslut med samma innebörd inom föreskriven tid.

Hur man överklagar Se bilaga 2, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Göran Morén, chefsekonomen Therése Hindman Persson, avdelningschefen Caroline Törnqvist samt experten Lars Tedebrand, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Lars Tedebrand

Bilagor

1. Ansökan - förslag till kapacitetsberäkningsmetod för kapacitetsberäkningsregion Hansa
2. Så här gör du för att överklaga beslutet.

Skickas till:

Affärsverket svenska kraftnät

ACER - Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (för kännedom)